

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות
אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

נוער בוחר מנהיגות לקראת בחירות למועצת תלמידים בבית הספר - תשע"ט

21.10.2018- 14.10.2018

"התפיסה החינוכית של טיפוח מנהיגות נוצר ייצוגית מושתתת על ההכרה שחינוך לדמוקרטיה לא יכול להסתמך רק על התיאוריה, אלא חייב לכלול גם את החוויה ההתנסותית, שתאפשר לבני הנוער להבין ולהפנים כראוי את תפקידו וחשיבותו של מנהיג במסטר דמוקרטי ואת אחריותם של הבוחרים בתהליך הבחירה וב"יום שאחרי".
(מתוך: "להיות אזרחים", דו"ח קראניצה, 1996)

עריכה: אילנה רבינוביץ וסימא גוטמן

מבוא

מועצת התלמידים בבית הספר היא מנהיגות נוער נבחרת וייצוגית.

פעילות מועצת התלמידים מזמנת התנסות באזרחות פעילה ומקדמת את הערכים הדמוקרטיים בבית הספר ובקהילה. מעורבותה של המועצה בחיי בית הספר מסייעת בטיפוח אקלים מיטבי ומחזקת את זיקת התלמידים להוויה הבית ספרית והקהילתית ואת השתייכותם למסגרות אלו.

פעילותה של מועצת התלמידים בבית הספר מבוססת על ערכים ועל עקרונות שונים, כגון: כבוד האדם וחירותו, הזכות לשוויון ולהבעת דעה, שמירת החוק, והעם למען העם. המועצה אמורה לייצג את כלל התלמידים בבית הספר – ובכלל זה קבוצות ייחודיות, כמו עולים, תלמידים בעלי צרכים מיוחדים ועוד – ולפעול בתיאום עם בוחריה ובהתאם לחוקי המוסד החינוכי שבו היא פועלת (מתוך חוזר מנכ"ל).

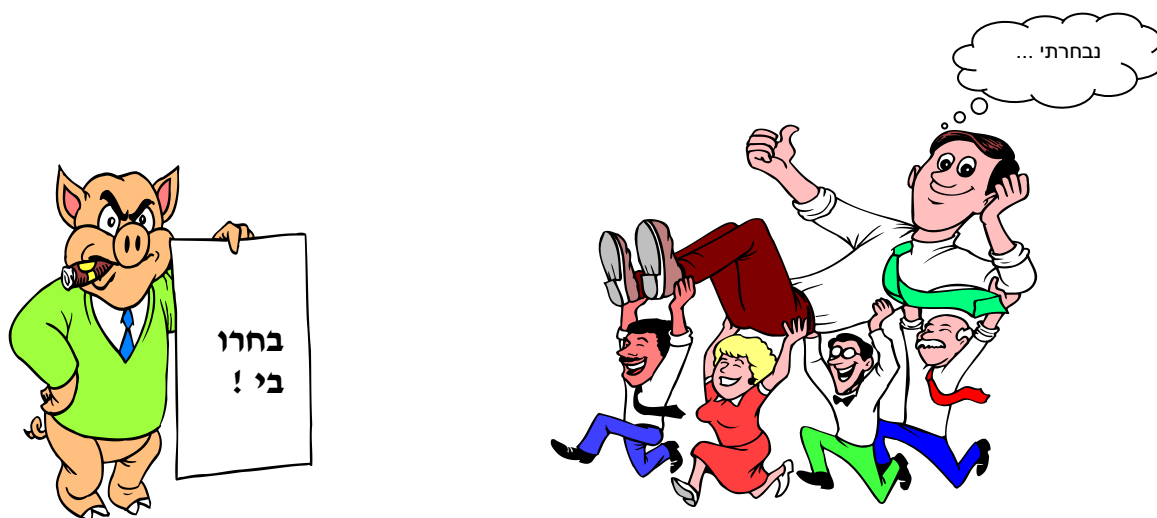
מועצת התלמידים בבית הספר פועלת מתוקף "אמנת זכויות הילד", "חוק זכויות התלמיד" (התשס"א-2000) ו"חוק הרשויות המקומיות – מינהל יחידת הנוער ומועצת תלמידים ונוער" (התשע"א-2011).

השנה (תשע"ט), אנו מדגישים במיוחד את העצמת מועצות התלמידים בבתי הספר, אגב חיזוק הקשר והדיאלוג בין צוות בית הספר לבין מועצת התלמידים, וכן את העמקת המעורבות של מועצת התלמידים בהפעלת חברת הילדים בבית הספר ובקידום יוזמות למען בית הספר, הקהילה והחברה.

מומלץ לקיים את תהליך ההכנה לבחירת מועצת התלמידים ואת הבחירות עצמן במהלך שבוע המנהיגות והדמוקרטיה (ה'י"ב בחשוון תשע"ט, 14-21 באוקטובר 2018). מועד סיום הבחירות: סוף חודש אוקטובר.

הפעילויות שלהלן מיועדות לצוות החינוכי ולנציגי מועצת התלמידים לשם הכנת תלמידי בית הספר לקראת בחירות למועצת התלמידים. בסיום הפעילות, כל אחד מהמועמדים (מומלץ על חמישה מתמודדים מכל כיתה) יקיים מסע בחירות, ינסח מצע בחירות, יפיץ אותו בין התלמידים בכיתה ויצג את עצמו בפני הכיתה. בתום התהליך, יתקיימו בחירות חשאיות בכל כיתה לבחירת הנציגים למועצת התלמידים הבית ספרית.

אנו מקווים כי הפעילויות יסייעו לצוות החינוכי ולכלל תלמידי בית הספר בהובלת תהליך חינוכי משמעותי לקראת הבחירות בבית הספר ובביסוס אורח חיים דמוקרטי בשותפות, במחויבות ובאחריות.

מטרות

1. הכנת התלמידים לקראת הבחירות למועצת התלמידים.
2. העצמת מקומה של מועצת התלמידים בחיי בית הספר.
3. בירור תפקיד המועצה וחשיבותה כמייצגת את בני הנוער.

תוכן העניינים

נושא 1: מועצת תלמידים, לשם מה – מטרות המועצה והסיבות לקיומה

פעילות 1.1: מטרות מועצת התלמידים

פעילות 2.1: מי צריך מועצה

נושא 2: בחירה נכונה – שיקולים בבחירת נציגים למועצת התלמידים

פעילות 2.1: במי אבחר השנה

פעילות 2.2: תכונות הנציג

פעילות 2.3: יום הבוחר – על בוחר ונבחר

נושא 3: לקראת בחירות – מצע ותעמולה

פעילות 3.1: מהו מצע בחירות

פעילות 3.2: תעמולת בחירות

נספח: לקראת בחירות למועצת התלמידים

נושא 1: מועצת תלמידים – לשם מה

מטרות

1. להעלות עמדות אישיות ביחס למטרות מועצת התלמידים כפי שהן מגדרות בחוזר מנכ"ל.
2. להכיר עמדות של בעלי עניין בעד ונגד קיום מועצת התלמידים ולדון בהן.
3. להכיר בחשיבות פעילותן של מועצות התלמידים במרחב הבית ספרי והקהילתי כחלק מתהליכים למימוש אורח חיים דמוקרטי.
4. לעמוד על הדרכים לבניית שותפות בין חברי מועצת התלמידים וכלל תלמידי בית הספר.

פעילות 1.1: מטרות המועצה

מהלך הפעילות

- כל משתתף מנסח לעצמו 3-4 מטרות או תפקידים של מועצת התלמידים במענה לשאלה לשם מה צריך מועצת תלמידים.
- מחלקים לכל זוג משתתפים טבלה של מטרות מתוך [חוזר מנכ"ל](#), וכל זוג מתבקש להשוות בין המטרות שכתבו לבין המטרות שהוגדרו בחוזר: אילו מטרות ותפקידים מופיעים גם ברשימות של המשתתפים וגם בחוזר מנכ"ל? אילו מטרות ותפקידים חסרים בחוזר מנכ"ל? על מה אפשר לוותר?
- כל זוג בוחר במטרה או בתפקיד החשובים ביותר בעיניו ובמטרה או בתפקיד החשובים פחות מכול בעיניו.
- המנחה מרכז את תשובות המשתתפים על הלוח או בלוח שיתופי.

שאלות לדין

1. מה דעתכם על התמונה שהתקבלה? האם הופתעתם?
2. מה היו התלבטויותיכם בתהליך מילוי הטבלה?
3. אילו מטרות חשובות בעיני מרבית התלמידים ואילו פחות?
4. אילו מטרות הוספתם? נמקו.
5. מדוע, לדעתכם, חשוב שתהיה מועצת תלמידים בבית הספר?
6. באיזו מידה, לדעתכם, פעילות המועצה מקדמת אורח חיים דמוקרטי?
7. כיצד, לדעתכם, אפשר לקדם את עבודת מועצת התלמידים בבית הספר ולהגביר את הגיבוי שנותנים לה ההנהלה ושל צוות המורים ואת מעורבות התלמידים בפעילותה?
8. באילו תחומי עשייה בבית הספר חשוב שהמועצה תהיה מעורבת?
9. באילו דרכים תלמידים שאינם במועצת התלמידים יכולים להשפיע על עבודת המועצה?
10. מה כל אחד מכם יכול לעשות כדי שמועצת התלמידים תוכל לממש את המשימות החשובות לכם?

מטרות מועצת התלמידים בבית הספר (מתוך: חוזר מנכ"ל)

- השוו בין המטרות שרשמתם לבין המטרות שבטבלה.
- ציינו את מידת החשיבות של כל מטרה בעיניכם.
- הוסיפו מטרות ותפקידים נוספים לפי שיקול דעתכם.

מטרה / תפקיד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
1. לטפח תרבות הנהגה דמוקרטית בקרב התלמידים ובין כל באי בית הספר			
2. לחזק הלכה למעשה ערכים של אזרחות פעילה במשטר דמוקרטי			
3. לייצג את התלמידים בכל פורום של קובעי מדיניות			
4. לגשר ולקשר בין קהל הבוחרים, התלמידים, ובין הגוף התומך, הנהלת בית הספר			
5. לדאוג לזכויות התלמידים ולעמידתם בחובותיהם			
6. לטפח בקרב חברת התלמידים והנבחרים הנהגה ערכית, המאמצת נורמות של התנהגות מוסרית, בהקפדה על ערך הכבוד ההדדי וברוח ההולמת אורח חיים דמוקרטי ופולורליסטי			
7. לפתח את ערך האחריות ואת הייצוגיות בקרב כלל התלמידים			
8. להקנות מיומנויות של ניהול ציבוריות (כמו ניהול משא ומתן, קביעת החלטות, פרסום, שיווק, התמודדות עם קונפליקטים, מציאת פתרון הוגן, גישור, דיונים בדילמות וכד')			
9. אחר:			
10. אחר:			

פעילות 2.1: מי צריך מועצה

מטרות

- לבחון את חשיבות הבחירות הדמוקרטיות למועצה ואת תרומתה לפרט ולחברה.
- להכיר את החששות שמעלים המתנגדים להקמת מועצה נבחרת.

עזרים

- מעטפות
- כרטיסיות

מהלך הפעילות

שלב א' – אישי

- המנחה ירשום על הלוח (או על לוח שיתופי מתוקשב) את השאלה: "מי צריך מועצה ומדוע?" ויעלה את התשובות על הלוח.
- המנחה יבקש מהמשתתפים לפרט למי, לדעתם, צריך להפנות שאלה זו. התשובות יירשמו על הלוח.
- המנחה ירשום על כל מעטפה שם של אחד מבעלי התפקידים או שם של אחת מהאוכלוסיות שהמשתתפים ציינו (בעלי העניין הם, לדוגמה: הנהלת בית הספר, מורים, תלמידים, הורים, רשות המקומית, משרד החינוך וכדומה).
- המנחה יניח ליד כל מעטפה שתי חבילות כרטיסים בשני צבעים שונים (לבן ואחר).
- כל משתתף יכניס שני כרטיסים לכל מעטפה. על הכרטיס הלבן ישיב מדוע, לדעתו, חברי הקבוצה שרשומה על המעטפה יהיו מעוניינים בקיומה של מועצת תלמידים, ועל הכרטיס האחר ירשום מדוע, לדעתו, חברי קבוצה זו לא יהיו מעוניינים בקיומה של מועצה.

דוגמות לכותרות למעטפות

תלמידים	מורים	הנהלת בית הספר
משרד החינוך	רשות המקומית	הורים

שלב ב' – קבוצתי

המנחה יחלק את המשתתפים לקבוצות על פי מספר המעטפות ויבקש מכל קבוצה לסכם את עיקרי הטיעונים בעד ונגד המועצה ולהתכונן להציגם במליאה.

שלב ג' – במליאה

כל הטיעונים בעד ונגד קיום המועצה יסוכמו בטבלה על הלוח:

טיעונים נגד מועצת תלמידים	טיעונים בעד מועצת תלמידים	בעל התפקיד / אוכלוסייה
		הנהלת בית הספר
		מורים
		תלמידים
		הורים
		רשות המקומית
		משרד החינוך

שאלות לדיון

1. מה אפשר ללמוד מהטיעונים בעד קיומה של המועצה?
2. אילו נתבקשתם לרתום גורמים המתנגדים לקיום המועצה לתמיכה בה, מה הייתם אומרים להם?
3. מה עשויה המועצה לתרום לפרט ולחברה?
4. אילו תחומי אחריות של המועצה כדאי לפתח ולטפח בעקבות הטיעונים הרשומים על הלוח?
5. אחת הנציגות במועצה הארצית כתבה דברים אלו: "תחושת האחריות הכללית צריכה ללוות כל נער ונערה בארץ ישראל שאכפת להם וחשוב להם מעתידה של המדינה, כי הנוער הוא עם המחר ודור העתיד." מה דעתכם על דבריה?
6. במה עשויות מועצות תלמידים ומועצות נוער לסייע בהגשמת הדברים?

נושא 2: בחירה נכונה – שיקולים בבחירת נציגים למועצה

מטרה

להבהיר את התכונות והכישורים הנדרשים מנציג הנהגת התלמידים.

פעילות 2.1: במי אבחר השנה

מהלך הפעילות

שלב 1: משימה אישית

להלן תיאור דמויות של תלמידים אשר הציגו מועמדותם למועצת התלמידים הבית ספרית.

- א. קראו היטב את המידע על כל אחד מהם.
- ב. השלימו את הטבלה ביחס לכל אחד מהמועמדים.
- ג. בחרו במועמד המתאים ביותר לדעתכם ונמקו את בחירתכם.

אורית

תלמידה מצטיינת, אהובה על המורים ומגיעה להישגים גבוהים בלימודים. היא דוגמה לתלמידה הממלאת את חובותיה, אך אינה מקובלת ביותר על חבריה לכיתה ולשכבה. אורית ממעטת לבוא לפעילויות חברתיות שאינן חובה בית ספרית.

גיא

תלמיד בינוני בהישגיו הלימודיים אך בעל כושר ביטוי בעל פה ובכתב. בכל פעם שיש אפשרות להביע דעה, הוא בין הדוברים. הוא מביע את דעותיו בחן וביושר, ובדרך כלל דעותיו מתקבלות על לב התלמידים.

הוא חברותי ופעיל במסגרת החברתית, משתף פעולה ואכפתי. יש לו ידע עולם, הוא בקיא באקטואליה ומתעניין מאוד בתחומים אלה.

המועמדים

שמרית

מקובלת מאוד על חבריה, בעיקר בגלל רגישותה לאי צדק שנגרם לחברים ולפגיעה בזכויותיהם. מוכנה תמיד לצאת להפגנות ולארגן שביתות כדי לתקן את המעוות. היא חברמנית, אך אינה מהססת להשתמש מהכנת שיעורים ולהיעדר מבית הספר ללא סיבה מוצדקת.

דן

מקובל על חלק נכבד מתלמידי השכבה שלו, יפה תואר, ספורטאי מצטיין שייצג לא אחת בכבוד את תלמידי בית הספר. בזכותו זכה בית הספר בגביעים רבים בתחרויות עירוניות ומחוזיות.

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות
אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

השלימו את הטבלה:

תכונות וכישורים של המועמד שאינם מתאימים לחבר בהנהגת התלמידים	תכונות וכישורים של המועמד המתאימים לחבר הנהגת התלמידים	המועמד
		גיא
		אורית
		דן
		שמרית

שלב 2: בקבוצות

המשתתפים ישבו בקבוצות על פי הדמויות שבחרו.
כל משתתף יציג את הנימוקים לבחירה.

שלב 3: במליאה

כל קבוצה תציג את נימוקה לתמיכה בדמות שבחרה.

פעילות 2.2: תכונות הנציג

מהלך הפעילות

שלב 1: במליאה

מצירים על הלוח שמש ומבקשים מהמשתתפים לציין בקרניה תכונות וכישורים החשובים לנציג נבחר (אפשר להוסיף תכונות מהרשימה המצורפת).

כחם, כריזמטי, מקורי, יזם, תכליתי, בעל הופעה ייצוגית, בעל השפעה, בעל כושר דיבור, מוכן לתרום מזמנו, בעל כושר ארגון, אינטליגנטי, אחראי, בעל חוש הומור, סמכותי, אכפתי, תלמיד טוב, הוגן, גמיש, סבלן, מסודר, רציני, טוב לב, מצליח, עצמאי, ידידותי, מתחשב, ישר, מאופק, מנהיגותי, רגוע, שלו, זהיר, אופטימי, חברותי

שלב 2: בקבוצות

מחלקים למשתתפים את טבלת המאפיינים (טבלה 1) ומבקשים מהם למיין את המאפיינים (טבלה 2).

לאחר מכן, עליהם לנסח מודעת דרושים ולשלב בה את חמשת המאפיינים שבחרו מתוך הרשימה. את המודעות תולים על קירות הכיתה.

שלב 3: במליאה

שאלות לדין

1. אילו תכונות וכישורים צריכים להיות בנציג הנבחר?
2. אילו תכונות וכישורים הם חשובים והכרחיים לדעתכם?
3. למה עלולה לגרום בחירה לא נכונה של נציגים למועצה?
4. מה עלול לטרפד את הצלחתו של נציג נבחר אפילו אם ניחן במרב התכונות הרצויות?
5. למה אתה מצפה מהנציג שלך כמייצג את קהל הבוחרים?

הערה למנחה

מומלץ שביום הבחירות כל משתתף יבדוק, על פי הטבלה, אילו מאפיינים יש למועמד שהוא מעוניין להצביע עבורו. אולי אחרי שימלא את הטבלה יגלה שלמועמד חסרים נתונים חשובים ושהמניעים להצבעה אינם עניינים.

טבלה 1: מאפייני הנציג

- א. מיינו את מאפייני הנציג בהתאם לארבעת הקריטריונים שבטבלה 2.
ב. בחרו בחמשת המאפיינים של נציג הכיתה למועצת התלמידים החשובים ביותר בעיניכם ושלבם אותם במודעת הדרושים.

יכולת להפעיל אחרים	רגישות לעוולות
מראה חיצוני טוב	יכולת לייצג את התלמידים בפני ההנהלה
חכמה	יכולת לייצג את התלמידים מחוץ לבית הספר
הישגים לימודיים טובים	מודעות למחויבותו לשמור על קשר בין המועצה לתלמידים
יכולת עמידה מול קהל	יכולת הקשבה
יכולת להשפיע ולמשוך את התלמידים	יכולת לתרגם את רחשי הלב של התלמידים לרמה ביצועית
חבר טוב שלי	התחשבות בצורכי האחר
ביטחון עצמי	תלמיד שאין לו בעיות התנהגות
רוח לוחמנית	תלמיד שיש לו זמן פנוי
מקובל על תלמידי הכיתה	יכולת מנהיגות טבעית
יש לו הרבה חברים בכיתה ובשכבה	יכולת לנהל משא ומתן
יכולת דיבור והתנסחות טובה	יכולת לתקשורת בין אישית טובה
מردנות	הוגן וישר
יכולת ליזום ולהעלות רעיונות	ביקורת עצמית
כושר התמדה ורצינות	מתנגד לאלימות
אחריות	מתחשב בדעת מיעוט
מקובל על המורים	מקובל על בני המין השני
מדריך בתנועת נוער	מכבד את השונים
פעיל בקהילה	מסוגל לשמש דוגמה אישית
היה חבר במועצה בשנה שעברה	אחר:
מגלה מעורבות ועניין במה שקורה בחברה	אחר:

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות
אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

טבלה 2: מיון קבוצתי

שבצו כל אחד מהמאפיינים שבטבלה 1 בטור המתאים.

ניסיון קודם	הבנת התפקיד	תכונות ומיומנויות	סטטוס חברתי

נסחו מודעת דרושים בהתאם למאפיינים שבחרתם:

דרוש/ה נציג/ה למועצת התלמידים

הנתונים הדרושים:

- .1
- .2
- .3
- .4
- .5

פעילות 2.3: יום הבוחר – על בוחר ונבחר

מטרות

- לבחון אילו תכונות וכישורים נדרשים מנציג במועצה.
- לדון במאפייני ההתנהגות הנדרשים ממועמד למועצת התלמידים כדי לגבש מועצה פעילה ויעילה המקדמת מטרות ערכיות.

עזרים

- פתקיות כמספר המשתתפים
- בריסטול, לורד
- אמנת מועצות התלמידים והנוער
- מומלץ להיעזר במידע על מועצת התלמידים באתר מינהל חברה ונוער

מהלך הפעילות

שלב א' – במליאה

- המנחה יחלק פתקית לכל משתתף. כל משתתף ירשום שלוש תכונות, או כישורים, הדרושים ביותר, לדעתו, בנציג הנבחר למועצה.
- המנחה יכין על הלוח טבלה של תכונות הנדרשות ממנהיג ובה כותרות אלו:

כבוד הדדי	אחריות	מעורבות	ייצוגיות

- יערך סבב בין המשתתפים, כל משתתף יציג את התכונות שבחר וינמק את בחירתו. (אפשר לבקש רק מכמה משתתפים לשתף ולא מכולם). המשתתפים יחליטו תחת איזו כותרת יש לשבץ את התכונות המוצגות.

שאלות לדין

1. אילו תכונות/מיומנויות הופיעו אצל מרבית המשתתפים? כיצד אתם מסבירים זאת?
2. תארו את הנציג הנבחר הרצוי.

שלב ב' – קבוצתי

למנחה: חלק מן הקבוצות (1-2) יעסקו בבוחר וחלקן (3-5) בנבחר.

קבוצה 1: הבוחר

לפניכם סיפור אירוע. קראו את סיפור האירוע וענו על השאלות המצורפות.

עידן חבר טוב של יוסי. הם לומדים יחד מכיתה א' וגרים בשכנות. יוסי העמיד את עצמו לבחירה כנציג הכיתה למועצת תלמידים. על אף שהם חברים טובים, עידן יודע שיוסי לא פעם "מבריז" לו. כאשר החברים מטילים עליו אחריות בעניין כלשהו, הוא פעמים רבות שוכח זאת. בשבוע שעבר עידן קבע ללמוד עם יוסי לבחינה, ויוסי לא הגיע. אך עם זאת, הוא חבר נאמן, מספר הרבה בדיחות ואהוב מאוד. יוסי אמר לעידן שחשוב לו מאוד להיבחר למועצת התלמידים. עידן מתלבט אם להצביע עבורו.

מה הייתם מיעצים לעידן לעשות? מדוע?

- מה נדרש מנציג במועצה כדי למלא את תפקידו כראוי?
- אילו כישורים ומיומנויות נדרשים לתפקיד?
- אילו מיומנויות וכישורים (מתוך הנ"ל) הם מולדים, ואילו ניתנים לרכישה ולשיפור? נמקו.
- מה הן חובותיו של הנציג? מהן חובותיו של הבוחר?
- התכוננו לדווח במליאה.

קבוצה 2: הבוחר

לפניכם סיפור אירוע. קראו את סיפור האירוע וענו על השאלות המצורפות.

יואל חבר טוב של ערן. הם לומדים יחד כבר מכיתה א' וגרים בשכנות. ערן העמיד את עצמו לבחירה כנציג הכיתה למועצת תלמידים. בטיול הבית ספרי האחרון, הביא ערן בתרמיל מהבית שתייה חריפה, וכל אלה שהיו איתו בחדר השתכרו. כל התלמידים הוחזרו בגלל זה הביתה יום קודם. לפני שנה, העתיק ערן בבחינה וסירב להודות בכך. כולם ידעו שהוא העתיק, אך לא הלשינו, וכל הכיתה נענשה בגללו. עם זאת, ערן ויואל לא חדלו לאורך השנים לרגע להיות חברים טובים. יואל מתלבט אם להצביע לערן.

מה הייתם מיעצים ליואל לעשות? מדוע?

- מה נדרש מנציג במועצה כדי למלא את תפקידו כראוי?
- אילו כישורים ומיומנויות נדרשים לתפקיד?
- אילו מיומנויות וכישורים (מתוך הנ"ל) הם מולדים, ואילו ניתנים לרכישה ולשיפור? נמקו.
- מה הן חובותיו של הנציג? מהן חובותיו של הבוחר?
- התכוננו לדווח למליאה.

קבוצה 3: הנבחר

לפניכם סיפור אירוע. קראו את סיפור האירוע וענו על השאלות המצורפות. יוסי רוצה להיבחר כנציג הכיתה למועצת תלמידים. הוא תלמיד טוב ויש לו חברים רבים. הוא יודע שלפעמים הוא שוכח להגיע כשקובעים ללכת לסרט, ולפעמים מאחר כשקובעים לשחק כדורגל. אבל זה נראה לו ממש לא משמעותי. אוהבים אותו, וזה מה שחשוב. ובכל זאת, הוא יושב בשקט בחדרו ומנסה לברר עם עצמו אם באמת כדאי לו להתמודד בבחירות למועצה. האם הייתם מציעים לו להגיש מועמדות לבחירות למועצת התלמידים? מדוע?

- מה נדרש מנציג במועצה כדי למלא את תפקידו כראוי?
- מה הן חובותיו של נציג מועצה?
- אילו מיומנויות וכישורים נדרשים למילוי התפקיד? נמקו.
- האם המיומנויות והכישורים הם מולדים או שאפשר לרכוש אותם?
- התכוננו לדיווח במליאה.

קבוצה 4: הנבחר

לפניכם סיפור אירוע. קראו את סיפור האירוע וענו על השאלות המצורפות. ערן רוצה להיבחר לנציג הכיתה למועצת תלמידים. הוא קול, יש לו חברים רבים, הוא יוזם פעילויות לחברה. בחופש הגדול ארגן טיול לצפון וכולם נסעו. לפעמים, כשההורים לא בבית, הוא אוהב לשתות עם חברים. בטיול הבית ספרי האחרון, הביא ערן מהבית בתרמיל שתייה חריפה, וכל אלה שהיו אתו בחדר השתכרו. היה כיף לא רגיל, אבל תפסו אותם, והכיתה כולה הוחזרה הביתה יום קודם. המורים כעסו, אבל החברים נשאר כולם חברים טובים שלו. הוא יושב בחדרו ומנסה לברר עם עצמו אם כדאי לו להתמודד בבחירות למועצה.

מה הייתם מייעצים לערן לעשות? מדוע?

- מה נדרש מנציג במועצה כדי למלא את תפקידו כראוי?
- מה הן חובותיו של נציג מועצה?
- אילו מיומנויות וכישורים נדרשים למילוי התפקיד? נמקו.
- האם המיומנויות והכישורים הם מולדים או שאפשר לרכוש אותם?
- התכוננו לדווח למליאה.

קבוצה 5: הנבחר

לפניכם סיפור אירוע. קראו את סיפור האירוע וענו על השאלות המצורפות. יוסי הוא תלמיד תיכון "שושנת הכרמל". הוא תלמיד בכיתה ט' ומעוניין להיבחר למועצת התלמידים. הוא ילד חייכן, מקובל בחברה ובעל כריזמה מובהקת. בטיול השנתי לירושלים יוסי נתפס במהלך הלילה מעשן ושותה שתייה חריפה, וזאת בניגוד להוראות ולכללי בית הספר. כאשר צוות המורים רצה לפנותו עוד באותו לילה לביתו, ענה יוסי בחוצפה לצוות החינוכי וניסה לגרור קבוצת תלמידים לחזור אתו הביתה.

- האם יש מקום לבחור ביוסי לנציג שכבת תלמידי ט' למועצה למרות התנהגותו?
- למה אתם מצפים מנציגכם במועצה?
- כלפי מי יש לנציג הנבחר מחויבות?
- האם יוסי יכול לייצג את בית הספר בפני ראש העיר, במועצה הרשותית, בפני ועד ההורים הבית ספרי?
- למה עלולה לגרום בחירה לא נכונה בנציגים למועצה?
- התכוננו לדווח למליאה.

שלב ג' – במליאה

- כל קבוצה תציג את הנציג הנבחר האידיאלי בעיניה, תסביר ותנמק.
- המנחה ירכז את רשימת התכונות והכישורים שהוצגו על הלוח.

שאלות לדין

1. כלפי מי יש לבחור מחויבות? (כלפי חבריו, כלפי המועצה, כלפי עצמו ומצפנו)
 2. באיזו מידה אמורה חברות להשפיע על שיקול הדעת של הבוחר?
 3. האם אמירה של הבוחר שהוא סומך על חבריו שיבחרו בו צריכה להשפיע עליהם? מדוע כן? מדוע לא?
 4. האם העובדה שהתכונות החסרות לנבחר הן תכונות שאפשר לרכוש משמעותית בשיקול הדעת של הבוחר? מדוע?
- לסיום, המנחה יציע לנסח גיליון בדבר זכויותיו וחובותיו של הבוחר וזכויותיו וחובותיו של הנבחר המוסכמות על הקבוצה.
- המנחה יבחר באחד המשתתפים לרכז את הדברים על בריסטול.

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות
אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

- לאחר מכן, המנחה יציג את הערכים והכישורים הנוספים המצוינים באמנת מועצות התלמידים והנוער ויאמר לתלמידים כי האמנה משמשת קוד אתי למועצות התלמידים והנוער וכי חתמו עליה צירי ועידת המועצות ב-1995.
- את גיליון ההסכמה יש לתלות בחדר כדי שיהיה אפשר לשוב ולבחון את הכתוב בו במהלך פעילות המועצה.

נושא 3: לקראת בחירות – מצע ותעמולה

מטרות

- לברר את מחויבותם של הנציגים כלפי הבוחרים.
- להקנות כלים ומיומנויות לכתיבת מצע בחירות.
- להבהיר דרכים ומגבלות בנוגע לתעמולת בחירות.
- לאפשר חופש ביטוי ולטפח הוגנות בתהליך הבחירות.

פעילות 3.1: מהו מצע בחירות

מהלך הפעילות

שלב א – במליאה

המנחה יציג לדיון ראשוני את השאלות:

- מדוע חשוב לנסח מצע בחירות?
- מה המצע צריך לכלול?
- מהן הנקודות שאליהן המועמד צריך להתייחס אם ברצונו לשכנע את הבוחרים להצביע עבורו? מומלץ לבקש מהמשתתפים לעיין במצע לדוגמה (נספח 1) ולחלץ את המרכיבים הכלולים בו.

שלב ב – בקבוצות

כל קבוצה תנסח הצעה למצע בחירות (נספח 3) על סמך הנחיות (נספח 2).

שלב ג – סיכום במליאה

כל קבוצה תציג את המצע שלה בפני הכיתה.
אפשר לערוך הצבעה חשאית ולבדוק איזה מצע זכה בקולות הרבים ביותר.

למנחה

יש לוודא כי המשתתפים מתייחסים לכל השלבים:

- הצגה אישית של המתמודד (מי אני, באיזה כיתה אני לומד וכדומה).
- שכנוע באמצעות ציון דברים הייחודיים למתמודד (תכונות מיוחדות, כישורים, ניסיון, ידע וכדומה).
- מילים אישיות הפונות ללב המצביעים (אשמח אם תבחרו, כדאי לבחור בי).
- אפשר להוסיף משפטי שכנוע בחרוזים (בוחרים באברהם כי הוא מועמד מושלם).

נספח 1: מצע לדוגמה

שמי גיא לפיד, תלמיד כיתה ה'1.
אני מתמודד למועצת התלמידים זו השנה הראשונה, באמונה שאבחר.
בדומה לכל המתמודדים, גם אני חושב שאני מתאים להיות הנציג שלכם.
חבריי מספרים עליי שאני חברותי מאוד ומתחשב, מתייחס יפה ובנימוס ושנעים
לדבר אתי.
אני ילד אחראי מאוד, מבצע באחריות את כל המטלות שניתנות לי ועושה אותן
בצורה הטובה ביותר.
בנוסף, אני יודע שבמועצת תלמידים מביעים דעה וכי אני צריך להשמיע את מה
שיש לי לומר. אני אוהב מאוד להביע את דעתי ואני חושב שאני מתבטא בצורה
טובה בעל פה.
לדעתי התכונות שציינתי מתאימות מאוד לנציג של מועצת תלמידים וחשובות
מאוד.
אז אשמח מאוד אם תפעילו שיקול דעת נכון ותבחרו בנציג שבאמת מתאים.
כדאי לכם לבחור בגיא למועצה!

הבחירה בגיא למועצה
היא הבחירה הנכונה

נספח 2: הנחיות לכתיבת מצע בחירות

מצע בחירות הוא טקסט טיעוני למטרת שכנוע.

במצע המועמד מצהיר על כוונותיו, מפרט את תכונותיו ואת השקפת עולמו וכן את אשר ברצונו לבצע אם ייבחר לתפקיד.

מצע בחירות להנהגת תלמידים (או לכל תפקיד אחר בבית הספר) יכלול נושאים אלו:

- הצגה אישית (שם המועמד, הכיתה)
- תכונות מיוחדות שיש בו המתאימות לתפקיד (מדוע כדאי לכם לבחור בי)
- הצעות לביצוע (מה אני מתכוון לעשות אם אבחר)
- משפט סיום המסכם מדוע כדאי לבחור במועמד (לכן כדאי שתבחרו בי)
- ססמה (משפט קצר, קליט, רצוי בחרוזים)
- תמונה (תמונה עדכנית ברורה שאפשר לזהות אותו בה)

על המועמד להקפיד על:

- ✓ ניסוח ברור ותקין.
- ✓ כתיב נכון, ללא שגיאות כתיב.
- ✓ הימנעות מלהבטיח דברים שלא יוכל לקיים!

מצע בחירות תקין כתבת – את סיכוייך להיבחר הגדלת!

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות
אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

נספח 3: ניסוח מצע בחירות

תמונת המועמד

שמי: _____

כיתה: _____

תכונותי הן:

אני מציע:

על החתום

” _____ ” סמך:

פעילות 3.2: תעמולת בחירות

מהלך הפעילות

שלב א – במליאה

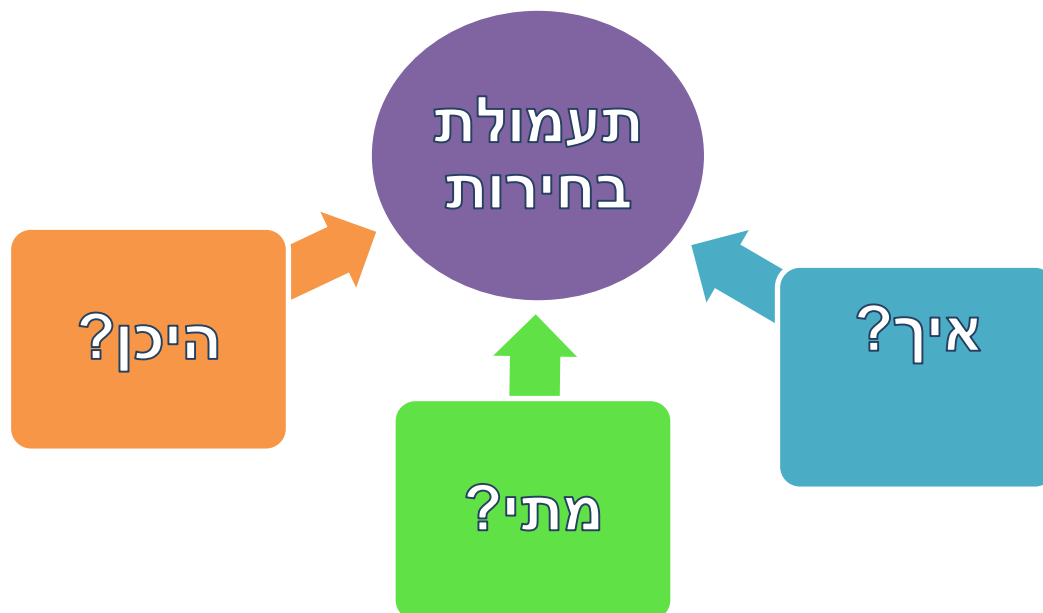
עורכים סבב שבו כל משתתף מתבקש להשלים את המשפט: תעמולת בחירות בשבילי היא...

תעמולה = דברי הסבר שמטרתם שכנוע הזולת בצדקת רעיון מסוים או מתן פרסום לדבר מה. (מילון אבן שושן)

שלב ב – בקבוצות

כל קבוצה תענה על השאלות:

- איך יש לקיים תעמולת בחירות – באילו דרכים ובאילו אמצעים? (מודעות, כרזות, דפי מידע, הודעות וואטסאפ, נאומים, שיחות אישיות וקבוצתיות, גימיקים שונים, כגון סימניות, סמלים, מדבקות, כרטיסים) אילו דרכים אינן לגיטימיות?
- מתי כדאי לקיים תעמולת בחירות? (באיזה עיתוי יחסית למועד הבחירות? באיזו תדירות? מתי לא?)
- היכן כדאי לקיים תעמולת בחירות? באילו מקומות? (ובאילו מקומות לא?)

שלב ג – במליאה

כל קבוצה תציג את תשובותיה ואת רעיונותיה במליאה.

חשוב להבהיר

- אין מקיימים תעמולה בכל מקום.

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות
אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

- אין מקיימים תעמולה ביום הבחירות עצמו.
- תעמולה ופרסום נעשים רק במקומות שאושרו לכך.

שאלות לדין

1. האם חשוב לקיים תעמולה? מדוע? (להכיר את המועמדים, לעורר למעורבות, לאפשר בסיס להשוואה)
2. מהי תעמולת בחירות הוגנת?
3. מהן הסכנות שבתעמולה? (השמצות, הבטחות שווא, לחץ קבוצתי וכו')
4. מה מותר ומה אסור בתעמולת בחירות?
5. מה משכנע ומה לא משכנע?
6. מהם המרכיבים של תעמולת בחירות אפקטיבית?

לקראת בחירות למועצת תלמידים

ערך: אור מורדו, עמותת במתנ"ה

מועצות התלמידים והנוער הן גוף דמוקרטי, והמועצה מחויבת לקיום תהליך בחירות דמוקרטי. בתהליך בדיקת אות התקינות ופעילות תקינה במועצות תלמידים ונוער במחוז חיפה, נבדק במיוחד הליך הבחירות למועצה, לפי כמה פרמטרים:

1. מתקיים בבית הספר תהליך בחירות דמוקרטי שבו שותפים כל תלמידי בית הספר.
2. חברי המועצה ונושאי התפקידים שבה נבחרו בבחירות אישיות וחשאיות.
3. כל תלמידי בית הספר זכאים לבחור ולהיבחר למועצה.
4. למועצה תקנון ותקנון בחירות המוכרים לכלל באי בית הספר והתואמים את תקנון העל ואת תקנון בית הספר.

תהליכים בהכנות לבחירות¹

שלב א': ניהול מערכת בחירות על פי עקרונות דמוקרטיים ועל בסיס תהליך ארגוני שנקבע מראש. התהליך הארגוני שעל פיו תתנהל מערכת הבחירות ייקבע על ידי כלל המועצה ויכלול הגדרת מודל הבחירות, המבוסס על עקרונות דמוקרטיים, שלפיו תנוהל מערכת הבחירות.

שלב ב': הגדרת הקריטריונים המאפשרים הגשת מועמדות לנציגות במועצה (הגדרה זו תיקבע על ידי כלל הבוחרים או על ידי ועדת בחירות או בכל דרך מקובלת אחרת). קריטריונים אלה ייכתבו בתקנון הבחירות. **פרסום תקנון בחירות** הכולל כללים של הגינות, כללים ארגוניים ועוד.

שלב ג': הקמת ועדת בחירות שתפקידה: למיין מועמדים על פי קריטריונים שנקבעו מראש, להקפיד על שמירת כללי הגינות בבחירות וכדומה.

שלב ד': הכנת הבוחרים לקראת בחירות – קיום סדנות בכיתות ובמועצות וקיום מפגשים עם הבוחרים לבחינת שיקולי הדעת המנחים אותם בבחירת הנציגים למועצה, להבנת הצורך בשמירה על כללי הגינות בכל אחד משלבי תהליך הבחירות, ובעיקר בשלב התעמולה והפרסום, להכרת התהליך הארגוני שלפיו תנוהל מערכת הבחירות ולשמיעת המלצותיהם.

במהלך המפגשים רצוי להתייחס לנקודות אלו:

- מהי הגינות.
- מיהו הנציג הרצוי ואילו ערכים ראוי שיובילו את המנהיג.
- מה החשיבות שבשמירה על כללי הגינות בעת תהליך הבחירות.
- מה תהיינה התגובות על הפרת כללי הגינות.

שלב ה': הכנת המועמדים – הצגת מהות כל תפקיד והערכים ודרישות הנדרשים לכל תפקיד: חשיבות המודעות העצמית, קבלת אחריות, משמעות הייצוגיות, מעורבות, כבוד הדדי, תקינות ומקצועיות.

שלב ו': קיום הבחירות הלכה למעשה על פי המודל שנקבע.

¹ מבוסס על טיפוח מנהיגות ייצוגית נבחרת – מינהל חברה ונוער.

שלב ז': הצגת הנבחרים בפני כל הבוחרים (בטקס או בפרסום שמם).

עקרונות מנחים לניהול בחירות דמוקרטיות²

תהליך בחירות תקין במדינה דמוקרטית הוא תנאי הכרחי להבטחת העיקרון של שלטון העם. ההצבעה בבחירות עבור מועמד מאפשרת לבוחר לבטא את השקפותיו ואת עמדותיו, את שביעות הרצון או את אי שביעות הרצון מהשלטון הנבחר והמייצג, ולפיכך בכוחה להשפיע על חילופי השלטון. להלן עקרונות הכרחיים לקיום בחירות דמוקרטיות:

1. זכות לבחור ולהיבחר

בבחירות באות לידי ביטוי שתי זכויות יסוד של האזרח, שבלעדיהן לא תיתכן דמוקרטיה: הזכות לבחור והזכות להיבחר.

בשל חשיבותן של זכויות אלה, הכיר בהן האו"ם בשנת 1948 ב"הכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם", סעיף כ"א (1): "כל אדם זכאי להשתתף בהנהלת מדינתו בין אם בהשתתפות ישירה ובין אם באמצעות נציגות שנבחרה בבחירות חופשיות".

הזכות לבחור ולהיבחר למועצה כפופה לתקנון המועצה שהוא ברוח תקנון העל.

2. עקרון השוויון והחירות

עקרון השוויון בא לידי ביטוי בבחירות דמוקרטיות בכמה עניינים:

- כל קול שווה במשקלו למשנהו.
- כולם שווים בזכות להיבחר.
- מתן הזדמנות שווה לכל אחד להתמודד בבחירות על פי קריטריונים אחידים.

עקרון החירות בא לידי ביטוי בבחירות דמוקרטיות בכמה עניינים:

- חירותו של כל אזרח לבחור ולהיבחר.
- חופש ביטוי בתעמולת בחירות.
- חופש התארגנות בהקמת מועצה על פי מפתח נציגות.
- קיום בחירות חשאיות שנועדו למנוע הפעלת לחצים על הבוחר ולהבטיח חופש בחירה.

3. בחירות כלליות – כל בני הנוער זכאים להשתתף בבחירות למוסדות המייצגים, וזאת בכפוף למבנה המועצות.

4. בחירות חשאיות – איש מלבד הבוחר אינו רשאי לדעת במי הוא בוחר, וזאת כדי להימנע מלחצים וכדי לאפשר מימוש של עקרונות החירות וחופש המצפון.

5. בחירות מחזוריות – הבחירות מתקיימות במרווחי זמן סדירים הקבועים בתקנון המועצה, זאת כדי להבטיח את עקרון שלטון העם וכדי לממש את הזכות לבחור ולהיבחר. אם מתקיימות בחירות מיוחדות, יש לקבוע בתקנון המועצה את התנאים ואת העקרונות לקיום בחירות אלו.

² כתבה עפרה בן גד (מתוך א"ב לנציג)

6. **בחירות ישירות יחסיות –** אם תקנון המועצה קובע כי הבחירות תהיינה ישירות, פירושו של דבר הוא כי הבחור מצביע ישירות בעד רשימת מועמדים למועצה או שהבוחר מצביע ישירות בעד בעלי תפקידים למזכירות המועצה. לאמור, הבחירה היא אישית לאדם ולא לרשימה.
- אם תקנון המועצה קובע כי הבחירות תהיינה יחסיות, פירושו של דבר הוא כי שיטת הבחירות היא רשימתית, לאמור, הבחור מצביע עבור רשימה מפלגתית, שהרכבה נקבע על פי החלטת המפלגה או על סמך תוצאות הבחירות המקדימות (פריימריז) שנערכו במפלגה. כמו כן, המפלגות זוכות לייצוג במועצה על פי כוחן היחסי, העולה מספירת הקולות הכשרים של המצביעים.
7. **התמודדות חופשית –** קיומה של תחרות הוגנת בין שני מתמודדים או יותר, כדי לאפשר קיומה של אלטרנטיבה לשלטון.
8. **תקנון בחירות –** תקנון הבחירות נועד לקבוע את סדרי ההצבעה ואת המועדים להגשת מועמדות, להציג את רשימת הבוחרים הכשרים ולהציג קוד אתי שיקבע מה מותר ומה אסור בתעמולת הבחירות. התקנון צריך להיות גלוי וחשוף לכל דורש כדי לאפשר את קיום כל העקרונות המוזכרים במסמך זה.
9. **עקרון הכרעת הרוב –** ההחלטות במועצה מתקבלות על ידי רוב הנציגים ולא על ידי יחיד או קבוצה, ולאחר שניתנה במה גם לעמדות מיעוט.

נימוקים המצדיקים את קיומו של עקרון הכרעת הרוב במשטר דמוקרטי:

- החלטת הרוב קרובה יותר להחלטת העם משום שמבחינה מספרית הרוב קרוב יותר לסך כל האזרחים המרכיבים את העם.
 - החלטת רוב המתקבלת בהליך דמוקרטי מבטיחה את מחויבות הנציגים למימושה של ההחלטה.
 - אחדות דעים לא תמיד אפשרית. ללא עקרון הרוב אנו עלולים להיגרר לאנרכיה או לעריצות.
- בתהליך קבלת החלטות במועצה על פי הכרעת הרוב, קיימות שיטות שונות לקביעת הרוב:**
- רוב רגיל – פירושו קבלת הכרעה על פי מספר הקולות הרב ביותר של האנשים שהשתתפו בהכרעה.
- רוב מוחלט – פירושו קבלת הכרעה על פי יותר מ-50 אחוז מכלל הקולות הבוחרים.
- רוב מיוחס – פירושו קבלת הכרעות על פי יותר משני שלישים מכלל קולות הבוחרים המייצגים את המליאה.

לסיכום, כדי להחליט מהי שיטת הבחירות הרצויה במסגרת שבה אתם פועלים, יש לשקול את היתרונות ואת החסרונות שבכל שיטה. שיטת הבחירות תיקבע בהכרעה דמוקרטית על ידי כל הנוגעים בדבר, בהתאם לסדר העדיפויות ולתרבות המקום, וזאת בכפוף לתקנון העל. ראוי לציין שתנאי מוקדם להפעלת שיטה זו או אחרת הוא הסכמה מוקדמת של רוב החברים במועצה על השיטה שתונהג בה, וזאת בכפוף לתקנון העל ולמועצה שאליה היא כפופה (רשותית, מחוזית, ארצית). משמעותה של ההסכמה היא שרוב הנציגים, נבחרי הציבור, מקבלים את הערכים המרכזיים שעליהם מתבססת שיטת הבחירות במועצות השונות.

מתוך תקנון העל

תהליך בחירת בעלי התפקידים במועצה

חובה על כל מועצה להגדיר מראש את דרך בחירת בעלי התפקידים בה:

- א. על המועצה לקבוע בתקנונה את בעלי התפקידים המרכיבים את המועצה ולהגדירם.
- ב. על המועצה לקבוע נוהל בחירות ובכלל זה בדיקת כשירות בעלי זכות ההצבעה על ידי טופס נציגות, ולעגנו בתקנון המועצה.
- ג. על המועצה לדאוג שכל בעלי זכות הבחירה ידעו את כל תהליך הבחירות: לוח זמנים, נוהל הגשת המועמדות, דרך ההצבעה, מועדיה, מקומה וכו'.
- ד. תהליך הבחירות כולו ינוהל על ידי ועדת בחירות שתדאג לכך שכל המתמודדים יוצגו באופן שווה בכל תהליך הבחירה.

הגדרות בעלי התפקידים

יושב ראש (יו"ר) המועצה – על כל מועצה חובה לבחור יו"ר מועצה, הוא המייצג הבכיר ביותר של התלמידים בפני הגופים והפורומים השונים. היו"ר יוביל את פעילות המועצה ויקבע את סדר היום של המליאות וההצבעות ויעבוד בתיאום עם חברי המזכירות המצומצמת, המורחבת ומנחה המועצה, בהתחשבות בדעת חברי המועצה.

סגן יושב ראש (סיו"ר) המועצה – הינו ממלא מקומו של יו"ר המועצה ויד ימינו. מתפקידו לסייע ליו"ר המועצה בניהול המועצה בעת הצורך.

מזכיר כללי (מזכ"ל) – אחראי לקשר בין חברי המזכירות למליאה ובין היו"ר לחברי המזכירות. אחראי לתיעוד כלל פעילות המועצה, על גופיה השונים, כדוגמת מליאה, מזכירות וועדות. מזכ"ל המועצה יהיה אחראי לתיאום בין חברי המועצה וביניה לבין גופים שונים מחוצה לה. כן ידאג המזכ"ל לרווחת חברי המועצה על ידי קליטת חברי מועצה חדשים וציוותם לוועדות ועל ידי ניהולו השוטף של מאגר הפרטים האישיים של חברי המועצה.

דובר המועצה – אחראי לפרסום פעילויות המועצה השונות ולשיווק מעשיה ולקשר בין המועצה לכלי התקשורת, הכתובה והאלקטרונית, בתיאום עם יושב ראש המועצה הארצית ובאישורו ובתיאום עם מנחת המועצה. באחריות הדובר: דפי פרסום ועמדה הקשורים לעבודה השוטפת של המועצה. מתוקף תפקידו יהיה גם יו"ר ועדת פרסום.

יושבי ראש הוועדות (לרוב הוועדות הקיימות הן: פרסום, נוער וקהילה, ביקורת ואיתית-משפטית) – מתפקידם לרכז את פעילות הוועדה אשר הם עומדים בראשה, לנהל את הישיבות ולקבוע את סדרן בתיאום עם היו"ר ועם המנחה, לדאוג להעברת הפרוטוקולים של הישיבות למזכ"ל המועצה.

הוועדה האיתית-משפטית – תחום אחריותה: קידום שמירת זכויות תלמידים ונוער, עדכון והסבר של תקנון המועצה המבוסס על תקנון העל, וידוא פעילות לפי אמנת המועצות, בדיקת פעילות תקינה של המועצה, אכיפה.

ועדת נוער וקהילה (נו"ק) – אחראית לכלל פעילויות הנוער בקהילה.

מבקר המועצה ויו"ר ועדת בקרה וביקורת – על כל מועצה חובה לבחור מבקר. על המבקר חלות כל הזכויות והחובות של נציג מועצה ארצית, המבקר יעמוד בראש ועדת בקרה וביקורת. המבקר יהיה חבר המזכירות המצומצמת, אך לא בעל זכות הצבעה בה, והגדרת תפקידו תהיה כמתחייב בתקנון העל.

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה והשתלמויות אגף חברתי, קהילתי, ילדים ונוער

משרד החינוך

המבקר יהיה מחויב בשנת צינון אחת לפני התמודדות לכל תפקיד אחר במועצה, למעט תפקיד המבקר. על המבקר לרכז את הנתונים, כפי שאספו חברי ועדת הביקורת, ולעבדם לדו"ח ביקורת, שיוגש למליאה כמפורט אחת לשלושה חודשים ושישקף את הפעילות שהתקיימה ברבעון. הדו"ח יצביע על ליקויים בעבודת המועצה בכל תחומיה בתקופה הרלוונטית, וכן יכלול את הצעותיהם של חברי ועדת הביקורת לשיפור ולייעול.

ועדת הביקורת – אחראית לביקורת שוטפת של גופי המועצה.

